

Glasiło Mestne občine Ljubljana, letnik XVIII, številka 4, april 2013, ISSN 1318-797X

Ljubljana

4
Častna meščana,
dobitniki nagrad
in plaket

8
Sto let
varovanja
kulturne dediščine

17
61. Ljubljana
festival

2
57. Pohod
Pot ob žici

Ljubljana

Vihar

Program 57. Pohoda Pot ob žici 2013	2
Dr. Andrej E. Skubic: Vihar	3
Častna meščana, dobitniki nagrad in plaket	4-7
Prof. dr. Blaž Lukan: Štefka	4
Dr. Miklavž Komelj: »Bistvo je vedno zapleteno«	5
Janez Čuček: Mesto, ki ga imam rad	7
Boris Vičič: Sto let v dobro dediščine	8
Irena Šinkovec: Kolo - razstava 5200 let starega barjanskega kolesa	10
Matej Bor: Odlomki iz neobjavljenih del	11
Janez Bertoncelj, Vita Kontič: Začetek kolesarske sezone	12
Nina Šibic: Ljubljana, središče košarke!	13
Zasvojenost s sodobnimi tehnologijami in spletom	14
Mitja Blažič, Marko Taljan: Mladi zmaji na obisku pri Romih v Prekmurju	15
Staša Cafuta Trček: Ljubljana v očeh tujih turistov	16
61. Ljubljana festival	17-20
Nada Breznik: Jasmina Cibic	21
Mag. Franja Mojca Škof: Obogatitvene dejavnosti za predšolske otroke	22
Katarina Gorenc: Podporne storitve v vzgoji in izobraževanju	23
Nagradni natečaj Mozaik moje Ljubljane	23
Mladi hišni prijatelji: socialni servis za lokalno skupnost	24
Četrtni razgledi	26
Novosti pri ravnanju z odpadki	32
Dr. Brigita Jamnik: Cevko se predstavi	34
Stane Jagodič: Nagrajena fotografija Jurija Žagarja	35
Ljubljanski vestnik	36
Okoljske meritve	39
Grajski dnevi	40

Fotografiji na naslovnici:

Zgoraj: Zgoraj: PST - najlepša pot, foto: Joco Znidaršič
Spodaj: V Verdijevem Rekvemu bo na Ljubljana festivalu igral orkester Slovenske filharmonije, foto: arhiv Festivala Ljubljana

Fotografija na strani 3

Andrej E. Skubic, foto: www.bukla.si

Avtorica nepodpisanih besedil je odgovorna urednica Nada Šumi.

Izdajatelj: Mestni svet
Mestne občine Ljubljana,
Mestni trg 1. Zanj: župan
Zoran Jankovič. Uredniški
odbor: Mitja Meršol
(predsednik), Tjaša Ficko,
Vesna Kos – Bleiweis, Aleš
Kardelj, Stanka Ritonja.
Odgovorna urednica
in lektorica: Nada Šumi,
kontakt: 041/737 863,
glasilo.ljubljana@ljubljana.si.
Avtorica logotipa: Petra
Černe Oven, Studio ID,
Oblikovalska zasnova:
Miljenko Licul. Naslov
uredništva: Glasilo
Ljubljana, Mestni trg 1,
Ljubljana. Tisk: Set
d.o.o., Grafična priprava:
Lupa design. Naklada:
121.000 izvodov.
Natisnjeno na okolju
prijaznem papirju. Glasilo
brezplačno prejme vsako
gospodinjstvo v Mestni
občini Ljubljana.

Ljubljana je neizbrisno zaznamovala vsaj prve štiri moje knjige.

V Grenkem medu mi je bilo za navdih mesto, v katerem sem se rodil, odraščal in ga (vsaj ulice, klopi in krčme v centru) poznal kot svoj žep; mesto, ki se mi je zdelo banalno in izčrpano, a je skozi oči priseljencev, tujcev, s katerimi sem si takrat delil delovno mesto, zaživel kot eksotična, bizarna lokacija; pustolovska destinacija, kjer lahko človek samega sebe zunaj lupine doma odkrije na novo. Roman je bil študija v samopotujitvi: kako narediti iz sebe čudno, »drugačno« bitje. Kar v resnici vsi smo.

Fužinski bluz je bil zame doživetje nove, drugačne Ljubljane, kot sem jo poznal iz domačega viškega okoliša, naselja vrstnih hiš – blokovske, velike Ljubljane, po eni strani razosebljajoče, po drugi nujno uosebljajoče, ustvarjajoče lastne identitete in pripadnosti. Zabavno se mi je zdelo, ker se je prav takrat vnela razprava o »urbanem v slovenski literaturi«: na vrsti okroglih miz smo morali mlajši literatje razpravljati, ali kaže, da smo Slovenci končno dobili tudi urbano književnost. Pa je šlo le za to, da se je pojavilo nekaj več romanov, ki se eksplicitno dogajajo med bloki. Zame je bilo že od nekdaj dovolj urbano tudi tisto, kar so pisali Grum, Zupan, Hieng, Božič in drugi. Merilo urbanega ni blok, temveč nekaj v glavah. Nekaj, kar zapušča zavetje mita in se namesto tega prepušča človeškemu viharju.

Potem Norišnica, zbirka zgodbic, v kateri sem se znova lotil nekaterih že petnajst let prej napisanih fragmentov; ta je bila zame nekakšna združitev Ljubljane iz časov odraščanja, socializma in alternative osemdesetih ter novejšega, stanoposestniškega in starševskega življenja – skupaj s primerjavo s kaotično tujino, kakršno sem doživljal v mladostnih eskapadah. Malo mešano, pospravljanje predalov, ampak nezgrešljivo ljubljanskih.

In končno Popkorn – podoba »nove« Ljubljane, preobražene z biznisom, podjetništvom in povzpetništvom, miselnostjo »uspeh ali smrt«. Mesto, kakršno sem poznal, generacija, s katero sem živel, vse se je preobrazilo: mnogi so izginili, se pojavili v novih oblekah, z novimi idejami, kakršnih včasih nismo imeli. V resnici so med mojimi znanci najboljše stvari naredili tisti, ki so vselej vztrajali pri tistem, v kar so od nekdaj verjeli. A ne pišem rad o herojih: zmeraj so mi bili zanimivejši tisti, ki jih je čas zavrzel, ker so mislili, da ga bodo lahko zajahali, pa so mu obbingljali s hrbita, s škornji napol v stremenih in z glavo navzdol.

Zakaj sem se v naslednjih dveh romanih odpravil ven, v gozdno divjino ali na podeželje? Morda ravno zato, ker sem hotel izstopiti iz klišeja o »urbanem«, ki se mi je prilepil s prvimi knjigami; po drugi strani pa sem morda hotel uiti tudi začasnemu, lokalnemu v nekaj splošnejšega. Izmed blokov ven, v tisti vihar.

Včasih, ko sem bil majhen, so bile moje edine ponavljajoče se sanje – sanje o tem, da znam leteti. Tista klasika: kako po zraku plavam žabico. Dobro mi gre, dokler mi naenkrat ne gre in nazadnje varno, a razočarano nasedem na tleh. Danes so moje edine občasno ponavljajoče se sanje te, da pride v Ljubljano tornado in da vem, da bom, tudi če se skrijem v klet ali kopalnico, od podtlaka v sredini oglušel in se zadušil. Tudi betonska ljubljanska gradnja, trdnejša od ameriških montažnih lesenjač, mi ne bo pomagala.

V novem tekstu se spet vračam v prestolnico. Ljubljana in Maribor sta se udarno spet izpostavila kot kraja, kjer si Slovenci krojimo skupno usodo, kjer se na preizkušnji vsakega časa razčiščuje, kako bi radi živeli in kako je dostojno živeti. Dejansko o usodi sveta ne moremo premišljevati brez doživljanja žive okolice; ne moremo zares pisati, ne da bi pisali o svetu, ki ga najbolje poznamo.

Tudi to, da tisti tornado v mojih sanjah zmeraj pride v Ljubljano, mi govori, kje je moj dom.

Dr. Andrej E. Skubic, pisatelj in prevajalec

Cevko se predstavi

Dr. Brigita Jamnik, JP VO-KA

Kdo je Cevko, prav gotovo že veste. Če pa res še niste slišali zanj, je skrajni čas, da se srečate z njim in izveste, kdo je in s čim se ukvarja. Z nami je že dve leti in je priljubljen sodelavec, saj je na svoja ramena prevzel odgovorno nalogo: otrokom in mladim želi približati vodo, njen pomen za naše zdravo življenje, zakaj jo je treba varovati in kako lahko k temu pripomorejo, pa čeprav še niso odrasli. Dandanes pa otroci nemalokrat učijo tudi starše ter dedke in babice, zato Cevko posredno nagovarja tudi odrasle. Kdo je torej Cevko?

Maskota ljubljanskega vodovoda in kanalizacije

Cevko je maskota ljubljanskega vodovoda in kanalizacije. Predstavlja modro vodovodno ali rjavo kanalizacijsko cev, na njegovi glavi pa iz cevi hudomušno pljuska voda, a kljub temu nismo nikoli mokri, če mu sežemo v roke. Vedno je nasmejan ter dobre volje in ima veliko željo, posredovati drugim vse, kar ve o vodi. O vodi ve veliko. Zelo rad obišče otroke v vrtcih in šolah, če pa je priložnost, se zglašuje na kakšni drugi prireditvi. Še posebej z veseljem se udeležuje dogodkov, katerih tema je okolje in voda, naš bogat naravni vir, in kamor so vabljeni tudi otroci. Njegove podobe pa ne opazijo samo otroci. S svojo dobrovoljno cevkasto osebnostjo zbudi pozornost celo pri posameznikih, za katere velja, da se vsakodnevno ukvarjajo s prepomembnimi zadevami, da bi opazili delo maskote. Cevka je težko spregledati. Skratka, Cevko je mojster svojega poklica.

Zdaj pa dovolite še nekaj resnejših besed o Cevku.

Dolgujemo odgovor na vprašanje, zakaj smo se v JP VO-KA odločili za maskoto in kaj nam novega prinaša delo z njo. Upravljalci vodovodnih sistemov nagovarjamo naše uporabnike s tradicionalno zahtevnimi temami: zakaj je treba varovati vodne vire, kako voda prispeje do naših domov, kakšno vodo pijemo, kako poteka priključitev na vodovodni sistem, kako je sestavljena cena vode? To so vsebine, ki so našim uporabnikom običajno tuje. Z njimi se spopadejo le izjemoma, ko je kaj narobe, vsakodnevno pa se s temi vprašanji ne ukvarjajo in tudi prav je tako. A za strokovno zahtevnimi temami se skrivajo poučne vsebine,

ki uporabnikom pomagajo razumeti dogodke, ki bi jim sicer ostali nerazumljivi in ki morda celo po nepotrebnem sprožajo slabo voljo. Uporabniki z več znanja in informacijami si lahko ustvarijo svoje mnenje, znajo poiskati nove informacije, če jih potrebujejo, najpomembneje pa je, da se v določeni situaciji pravilno odločijo. Odraslim uporabnikom namenjamo informacije še v klasični obliki, otrokom in mladostnikom pa tudi zahtevnejše vsebine približa Cevko. In ker Cevko uči, da je treba občasno očistiti ali zamenjati mrežice na pipah, otroci to vedo in verjemite, da bo marsikdo od njih to vedel tudi čez leta ali vsaj razumel, zakaj je to potrebno. Mimogrede, kdaj ste nazadnje zamenjali mrežice na pipi?

Kaj dela Cevko?

Cevko ima čisto svoje spletno mesto, produkt sodelovanja z agencijo ENKI, na katerem se vedno kaj dogaja. Strokovna javnost je s podelitvijo nagrade Netko za Cevkovo spletno mesto v kategoriji najbolj prijazne spletne vsebine za otroke sporočila, da smo izbrali pravo pot. Zaposleni v vrtcih in šolah so nas že pred leti, ko smo do otrok pristopali le s tiskanimi gradivi, spodbujali, da ustvarimo sodobnejše in za otroke privlačnejše okoljske vsebine. Zdaj nam priznavajo, da smo naredili dobro delo. Ob vstopu na spletno stran otroke pozdravi »vodni krog«, otroci se s srečajo z zanimivostmi o vodi, najdejo navodila za eksperimente z vodo, izvedo, kako voda potuje po urbanem krogu vode v Ljubljani, Cevko pa na spletu otroke vabi tudi k igrici »Vodni stražarji«. Ker imajo otroci računalniških igrice že preveč, smo rahlo nezadovoljstvo staršev nad njimi umilili s poučnim sporočilom igrice: Voranc

in Karolina lovita vodne kapljice, da se ne bi po nepotrebnem izgubile. In od kje ustvarjalcem igrice tako dandanes nevsakdanji imeni? Poudarka na imenih sta dovolj zgovorna.

Otroci se z množico vsebin o vodi že srečajo v vzgojnem in izobraževalnem procesu, a vsebine, ki se v ponovijo na nekoliko drugačen način in z vidika otrok ne spadajo med obvezne šolske vsebine, zanje sploh niso dolgočasne in njihovo znanje le utrdijo. Zato smo se odločili za Cevkove delavnice. Na Cevkovih delavnicah, ki potekajo v vrtcih in šolah, je prisotna maskota, modri Cevko, otroci pa s Cevkovo pomočnico, ki delavnico vodi, razpravljajo o vodi kot odrasli, spoznavajo Cevkova pravila, odkrivajo resnice in mite, Cevka narišejo, se naučijo Cevkove zaobljube in se vzporedno učijo. Od marca do maja bo Cevko še posebej delaven, saj bo izvedel okrog 20 delavnic, a bi jih še več, če bi mu čas dopuščal. Likovni izdelki, nastali na delavnicah, so objavljeni na Cevkovi spletni strani v galeriji Cevkovih vtisov. Med likovnimi izdelki bodo obiskovalci spletne strani v maju izbrali najboljšega.

Na Cevka otroci lahko naslovijo kakšno vprašanje in Cevko se vedno potrudi, da z odgovorom pohiti. Včasih so vprašanja tudi za Cevka, ki sicer veliko ve, kar težka, saj otroke zanima prav vse. Če je potrebno, se Cevko prelevi v matematika, naravoslovca, družboslovca ali humanista. Cevko se od otrok na spletni strani poslovi s svojim značilnim »Mahaaaaaam«, a za zelo kratek čas, saj se z novicami pogosto oglasi. Vabimo vas, da Cevka obiščete v Cevkovem mestu na naslovu www.cevko.si, v primeru, da bi želeli Cevka povabiti v vrtec ali šolo, pa nam pišite na voka@vo-ka.si. Cevko bo prišel na obisk, če mu bo le urnik dopuščal.